

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

19–23. septembar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 23. 9. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.693,23	-4,65%	-16,99%
Dow Jones Industrial	SAD	29.590,41	-4,00%	-14,88%
NASDAQ	SAD	10.867,93	-5,07%	-27,80%
Dax 30	Nemačka	12.284,19	-3,59%	-21,48%
CAC 40	Francuska	5.783,41	-4,84%	-13,71%
FTSE 100	Velika Britanija	7.018,60	-3,01%	-0,84%
NIKKEI 225	Japan	27.153,83	-1,50%	-8,39%
Shanghai Composite	Kina	3.088,37	-1,22%	-15,21%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	0,9707	-3,00%	-17,35%	USD/EUR	1,0301	3,08%	20,97%
EUR/GBP	0,8908	1,46%	4,27%	USD/GBP	0,9177	4,59%	26,14%
EUR/CHF	0,9519	-1,45%	-12,23%	USD/CHF	0,9806	1,58%	6,18%
EUR/JPY	139,00	-2,89%	7,43%	USD/JPY	143,19	0,11%	29,96%
EUR/CAD	1,3178	-0,83%	-11,28%	USD/CAD	1,3574	2,23%	7,33%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	1,90%	38,4	259,0
	10y	2,02%	26,6	227,8
Francuska	2y	1,84%	37,8	253,6
	10y	2,60%	29,3	252,2
Španija	2y	2,15%	37,8	276,1
	10y	3,17%	26,5	279,5
Italija	2y	3,00%	40,5	350,2
	10y	4,33%	30,7	361,1
UK	2y	3,96%	82,1	357,5
	10y	3,83%	69,1	292,1
SAD	2y	4,21%	33,6	394,5
	10y	3,69%	23,7	225,9
Kanada	2y	3,77%	-1,2	328,8
	10y	3,07%	-6,6	172,7
Japan	2y	-0,07%	0,2	6,3
	10y	0,23%	-2,0	19,5

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	0,66%	0,2	123,2	2,99%	72,0	294,0	2,19%	49,8	213,9	0,38%	58,9	109,4
1M	0,70%	2,0	125,5	3,03%	0,7	297,8	2,35%	13,5	229,6	-0,16%	5,4	56,5
3M	1,15%	9,0	169,6	3,52%	7,2	346,2	2,79%	15,7	273,5	-0,19%	1,8	53,4
6M	1,80%	13,1	233,1	3,97%	9,6	391,2	3,40%	16,0	331,1	-0,42%	2,7	29,9
12M	2,50%	23,7	299,5	4,33%	16,7	-	4,15%	25,6	395,7	-0,56%	1,4	15,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	0,75*	0,75	8. 9. 2022.	27. 10. 2022.	2,00
Federalne rezerve SAD	3,00–3,25	0,75	21. 9. 2022.	2. 11. 2022.	4,25–4,50
Banka Engleske	1,75	0,50	22. 9. 2022.	3. 11. 2022.	4,75
Banka Kanade	3,25	0,75	7. 9. 2022.	26. 10. 2022.	4,00
Narodna banka Švajcarske	0,50	0,75	22. 9. 2022.	15. 12. 2022..	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 1,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 3,00% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 0,9702 do 1,0051 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 0,9707 do 1,0012 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Pažnja tržišnih učesnika ove nedelje bila je usmerena na redovni sastanak FED-a, na kome se očekuje nastavak zaoštavanja monetarne politike.

Na početku nedelje, u susret sastanku FED-a, kurs EUR/USD se kretao u relativno uskom rasponu oko pariteta, bez veće volatilnosti i oscilacija tokom perioda trgovanja.

Prema poslednjem istraživanju koje je sprovedla kompanija Blumberg, snižene su procene stopa rasta BDP-a za zonu evra. Za ovu godinu se očekuje rast od 2,9%, za narednu rast od 0,3% i 1,9% za 2024. (prethodne procene 2,8%, 0,9% i 1,9%, respektivno).

Proizvođačke cene u Nemačkoj su u avgustu ostvarile najveći rast od kada su počeli da se beleže podaci (i na godišnjem i na mesečnom nivou), pre svega zbog rastućih cena energenata, što povećava izgleda za dalji rast ukupne inflacije. Proizvođačke cene industrijskih proizvoda porasle su u avgustu za 45,8% međugodišnje, odnosno za 7,9% na mesečnom nivou. Predsednica ECB-a Lagard izjavila je da će ECB možda morati da podigne stope do nivoa koji ograničava privredni rast u borbi protiv neprihvatljivo visoke inflacije.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 3,00%

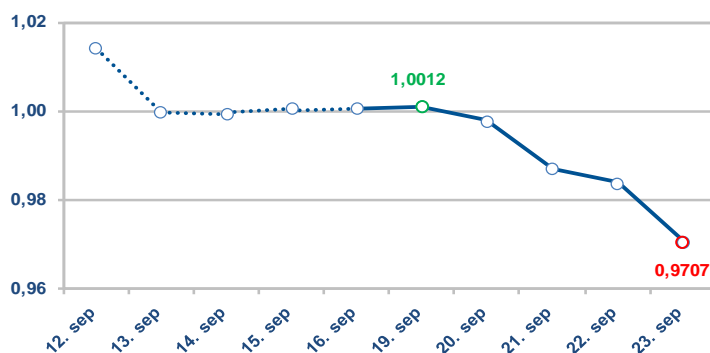
Dolar je osetnije ojačao u sredu, usled pojačane averzije prema riziku na tržištu nakon vesti da je predsednik Rusije Putin objavio delimičnu mobilizaciju u toj zemlji, što implicira dalju eskalaciju i produženi konflikt u aktuelnom ratu u Ukrajini.

Dolar je dodatno ojačao na kraju dana u sredu, nakon što je FED realizovao svoje treće uzastopno povećanje kamatne stope od 75 b.p. i nagovestio veliku verovatnoću za najmanje još jedan takav potez ove godine. Predsednik FED-a Pael je istakao da nosioci monetarne politike neće odustati u borbi za obuzdavanje inflacije. Nakon sastanka i konferencije za štampu, prinosi državnih obveznica SAD povećani su, a dolar je ojačao prema evru i drugim valutama.

Prinosi državnih obveznica SAD nastavili su da rastu i narednih dana, a uporedo s rastom prinosa nastavljeno je i jačanje dolara prema evru i drugim valutama.

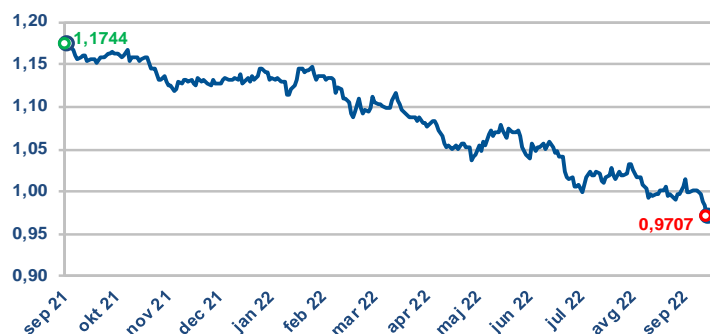
Pored toga, evro je bio pod dodatnim pritiskom nakon objave podataka koji ukazuju da se ekonomski pad u zoni evra produbio u septembru. Naime, kompozitni PMI indeks za zonu evra dodatno je smanjen na 48,2 poena (najniži nivo u poslednjih 20 meseci), nakon 48,9 poena u avgustu. Pad je zabeležen kod obe komponente – i proizvodnog i uslužnog sektora.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

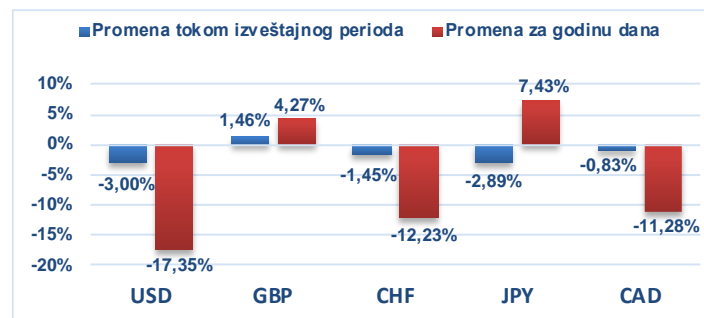
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

S druge strane, kompozitni PMI indeks u SAD, preliminarni za septembar, iako se i dalje nalazi ispod granice od 50 poena (u zoni kontrakcije), imao je vrednost od 49,3, daleko iznad očekivanih 46,1 i vrednosti u avgustu od 44,6.

U takvim okolnostima, kurs EUR/USD se u petak najpre spustio ispod nivoa od 0,98 dolara za evro, ali se nije tu zaustavio, preteći da probije i naredni psihološki nivo od 0,97.

Ipak, kurs EUR/USD je izveštajni period završio nešto iznad toga, odnosno na nivou od 0,9707 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom nedelje znatno porasli na delu krive od dve godine i duže, dok na delu krive do godinu dana nisu znatnije promenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 34 b.p., na 4,21%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 24 b.p., na 3,69%, pa se povećala inverzija krive prinosa na tom segmentu.

Prinosi državnih obveznica SAD nastavili su da rastu, dostigavši najviše nivoe za poslednjih više od deset godina, nakon sastanka FED-a na kome je nastavljeno sa snažnim povećanjem referentne stope i najavljeno dodatno pooštavanje monetarne politike u narednim mesecima.

Na sastanku koji je završen u sredu, FED je ponovo povećao referentnu kamatnu stopu za 75 b.p. i najavio da će nastaviti povećanja u narednim mesecima sve dok inflacija ne bude stavljena pod kontrolu. Ovo je peto uzastopno povećanje referentne stope od sastanka u martu, ukupno za 3 p.p. na raspon od 3–3,25%, što je bilo u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika, a odluka je doneta jednoglasno. Takođe, nastavlja se proces smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a, i to u obimu od 95 mlrd dolara mesečno, od čega 60 mlrd državnih obveznica i 35 mlrd hipotekarnih obveznica.

Članovi *FOMC*-a (prema medijani njihovih pojedinačnih projekcija) sada očekuju da će referentna stopa dostići 4,4% na kraju ove godine (prethodno 3,4%), odnosno 4,6% na kraju sledeće godine (prethodno 3,8%), dok se u 2024. i 2025. očekuje njeno smanjenje na 3,9% i 2,9%, respektivno. Projekcija dugoročne ravnotežne stope zadržana je na 2,5%. Članovi *FOMC*-a smanjili su projekciju stopa rasta BDP-a za tekuću godinu na 0,2% (prethodno 1,7%), kao i projekcije za naredne dve godine na 1,2% (sa 1,7%) i 1,7% (sa 1,9%), dok je potencijalna stopa rasta ostala nepromenjena na 1,8%. Projekcije stope inflacije i bazne inflacije (*PCE*) ponovo su revidirane naviše, te se očekuje da će u ovoj godini biti 5,4% i 4,5%, respektivno. Projekcije baznog *PCE* indeksa ukazuju na to da će se inflacija zadržati iznad ciljanog nivoa od 2% sve do kraja 2025. godine i iznose 3,1%, 2,3% i 2,1% u naredne tri godine. Projekcija stopa nezaposlenosti povećane su na 3,8% u ovoj godini (prethodno 3,7%), dok je za naredne dve godine povećana na 4,4%, znatno iznad procenjene ravnotežne stope nezaposlenosti, koja je ostala nepromenjena na 4,0%.

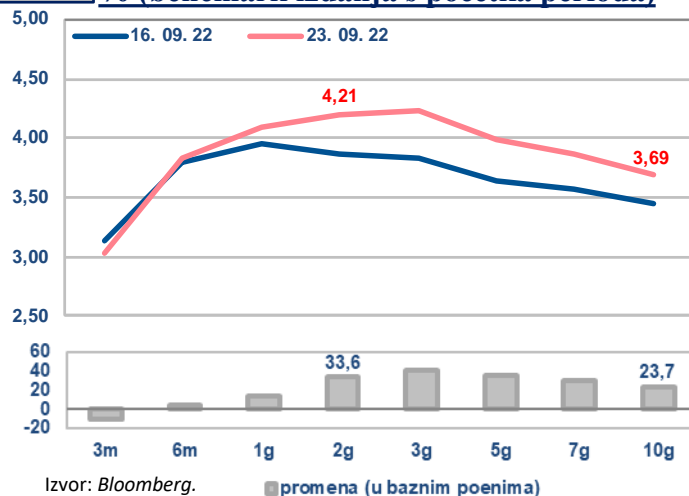
FED ponovo povećao referentnu kamatnu stopu za 75 b.p. i najavio da će nastaviti povećanja u narednim mesecima

Kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnoj proceni za septembar, imao je vrednost od 49,3, daleko iznad očekivanja (46,1) i vrednosti u avgustu (44,6), iako je i dalje ostao u zoni kontrakcije, tj. ispod granice od 50 poena. Komponenta koja se odnosi na dominantni uslužni sektor povećana je na 49,2 (sa 43,7 u avgustu), dok je *PMI* indeks proizvodnog sektora povećan na 51,8 (sa 51,5 u avgustu).

Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 17. septembra blago je povećan, na 213 hiljada, nakon 208 hiljada u prethodnoj nedelji. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji koja se završila 10. septembra zadržan je na niskom nivou od 1,38 mln, nakon 1,4 mln u prethodnoj nedelji.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

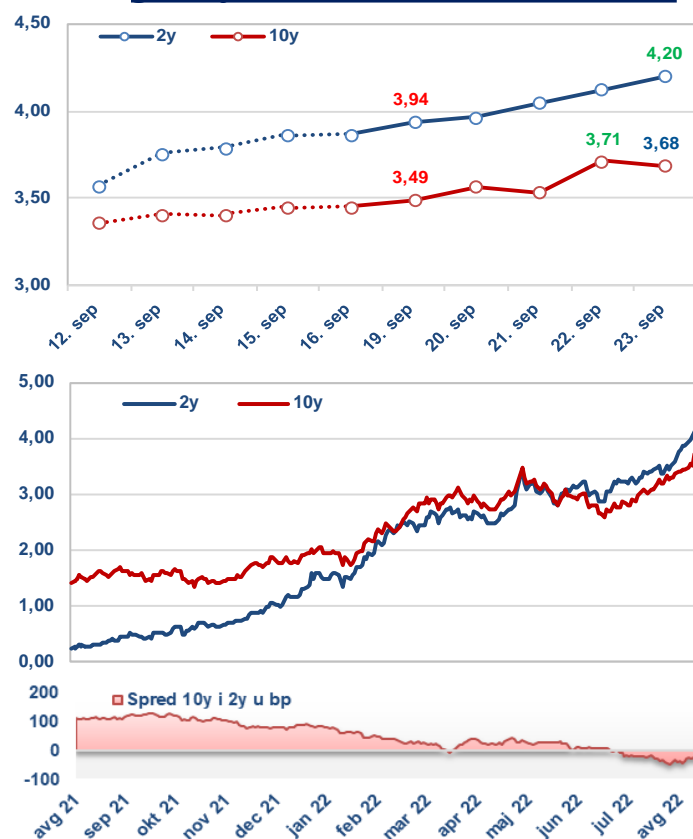
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, preliminarno	Sep.	46,1	49,3	44,6
Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	17. sep.	217	213	208
Broj započetih novih stambenih jedinica, u hiljadama	Avg.	1450	1575	1404

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica snažno su povećani duž cele krive prinosa, a najviše na delu oko godinu dana, gde je rast prinosa iznosio preko 60 b.p. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 38 b.p., na 1,90%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 27 b.p., na 2,02%. Prinosi su porasli usled očekivanja da će centralne banke na globalnom nivou nastaviti da pooštravaju monetarnu politiku kako bi se izborile sa inflacijom, a nakon povećanja kamatnih stopa od strane više centralnih banaka tokom nedelje (FED, Banka Engleske, Narodna banka Švajcarske, švedska Riksbanka i Banka Norveške).

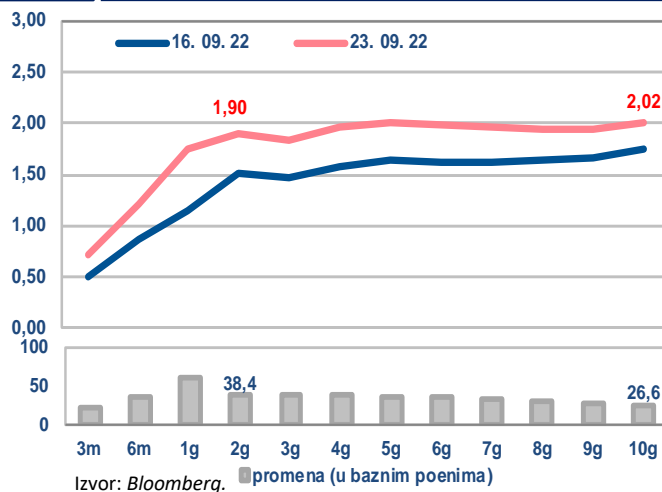
Kompozitni *PMI* indeks za zonu evra u septembru je dodatno smanjen na 48,2 poena (sa 48,9 poena u avgustu), što je najniži nivo u poslednjih 20 meseci. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 48,9 (sa 49,8 u avgustu), što je najniži nivo u poslednjih 19 meseci, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena na 46,2 (sa 46,5 u avgustu), što je najniži nivo u poslednjih 28 meseci, a ukupan *PMI* indeks proizvodnog sektora smanjen je na 48,5 (sa 49,6 u avgustu), što je najniža vrednost u poslednjih 27 meseci. Podaci ukazuju na to da se privredni pad u zoni evra produbio u septembru, uz pad poslovne aktivnosti treći mesec zaredom, najbržom stopom od 2013. godine ako se izuzme period kada je ekonomija bila zatvorena na početku pandemije 2020. godine. Pokazatelji koji su orijentisani ka budućnosti, kao što su priliv novih porudžbina, nedovršeni poslovi i očekivanja budućih rezultata, ukazuju na to da će se pad ubrzati u narednim mesecima. Rastuće cene energije su uticale na rast cenovnih pokazatelja, ukazujući na ponovno ubrzanje inflatornih pritisaka.

PMI indeks ukazuje na to da se privredni pad u zoni evra produbio u septembru, uz pad poslovne aktivnosti treći mesec zaredom

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg, procene stopa rasta BDP-a u zoni evra iznose 2,9% za ovu godinu, odnosno 0,3% i 1,9% za 2023. i 2024, respektivno, dok su prethodne procene iznosile 2,8%, 0,9% i 1,9%, respektivno. Procena za rast BDP-a u trećem tromesečju 2022. smanjena je na 0,0% sa 0,1%, dok se u četvrtom tromesečju očekuje pad od -0,3% (prethodno 0,2%). Procene inflacije su povećane i iznose 8,2% (prethodno 7,9%), 5,0% (prethodno 4,0%) i 2,1% (prethodno 2,0%), respektivno. Očekuje se da stopa na depozitne olakšice bude povećana na 1,75% u četvrtom tromesečju ove godine i na 2,0% u prvom tromesečju 2023. godine, dok se prvo smanjenje od 5 b.p. očekuje u prvom tromesečju 2024. godine, odnosno 25 b.p. do drugog tromesečja.

Proizvođačke cene u Nemačkoj povećane su za 7,9% u avgustu (očekivano 2,4%), nakon rasta od 5,3% prethodnog meseca. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast cena iznosio je 45,8% (očekivano 36,8%, prethodno 37,2%), što predstavlja novo najveće povećanje još od početka njihovog praćenja 1949. godine. Većina rasta može se pripisati rastu cena struje i gasa, koji su porasli 24% u odnosu na prošli mesec, odnosno 167,8% u odnosu na avgust prethodne godine. Isključujući energente, proizvođačke cene nastavljaju da usporavaju i u avgustu su porasle tek za 0,4%.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

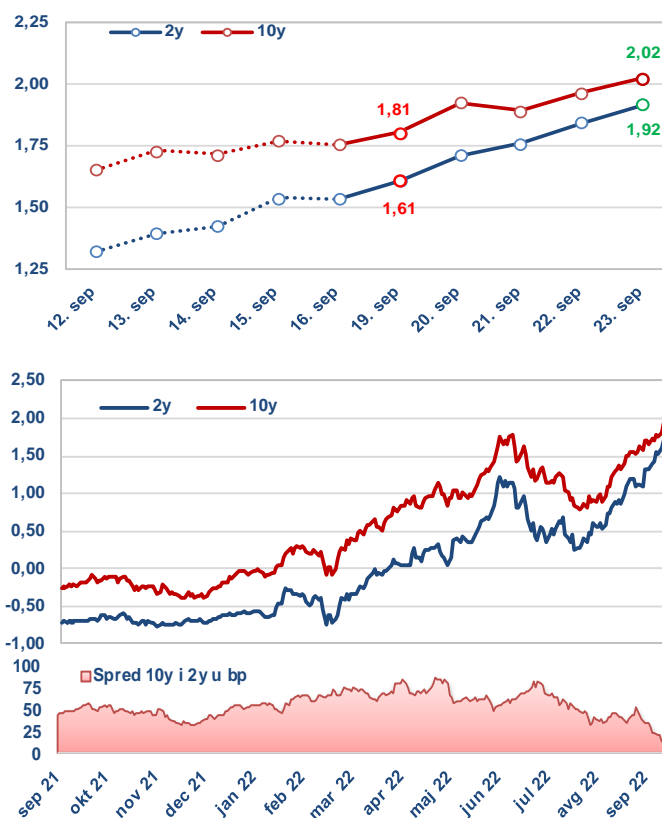

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, zona evra, preliminarno	Sep.	48,2	48,2	48,9
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, Nemačka, preliminarno	Sep.	46,1	45,9	46,9
Stopa rasta proizvođačkih cena, G/G, Nemačka	Avg.	36,8%	45,8%	37,2%

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

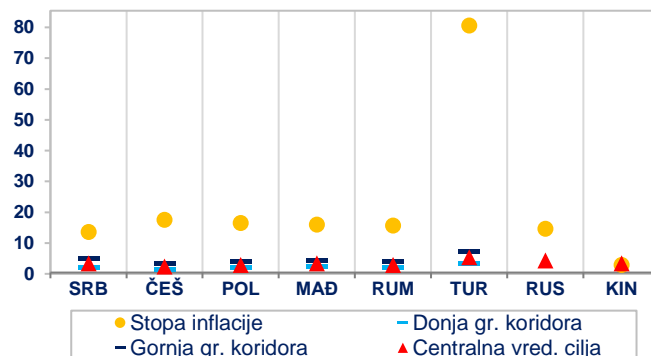
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	3,50	0,50	8. 9. 2022.	6. 10. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	29. 9. 2022.	7,10
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	5. 10. 2022.	6,95
Mađarska (MNB)**	13,00	1,25	27. 9. 2022.	25. 10. 2022.	-
Rumunija (NBR)	5,50	0,75	5. 8. 2022.	5. 10. 2022.	5,55
Turska (CBRT)	12,00	-1,00	22. 9. 2022.	22. 10. 2022.	-
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	28. 10. 2022.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T3 2022. godine - prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. **Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Turske je na sastanku Monetarnog odbora održanom 22. septembra smanjila referentnu stopu (*IW Repo Rate*) za 100 b.p., na nivo od 12%. Odluku o smanjenju referentne stope nisu očekivali tržišni učesnici (očekivano je njeno zadržavanje na nepromenjenom nivou). Ovo je druga uzastopna promena referentne stope ove godine, nakon što je na prethodnom sastanku ona takođe smanjena za 100 b.p. Odluka je doneta **uprkos znatno povećanoj stopi inflacije, koja je u avgustu bila na nivou od čak 80,2% YoY** (najviši nivo u prethodne 24 godine), kao i **uprkos znatnom slabljenju domaće valute**, koja je od početka godine oslabila prema dolaru za približno 29,5% (zaključno sa 23. septembrom). Nakon poslednje odluke, realna kamatna stopa u Turskoj je smanjena još dublje u negativnu teritoriju i trenutno se nalazi na nivou od -68,2%. Predstavnici Banke su nakon sastanka istakli da je odluka doneta usled zabeleženog slabljenja ekonomske aktivnosti, u uslovima slabljenja eksterne tražnje, kao i usled postojanja rizika po stabilnost tekućeg računa zemlje. S druge strane, guverner Şahap Kavdıoğlu nedavno je još jednom istakao da će cenovna stabilnost u Turskoj biti postignuta primenom ranije uspostavljenih makroprudencijalnih mera, koje imaju za cilj povećanje upotrebe domaće valute u ekonomiji.

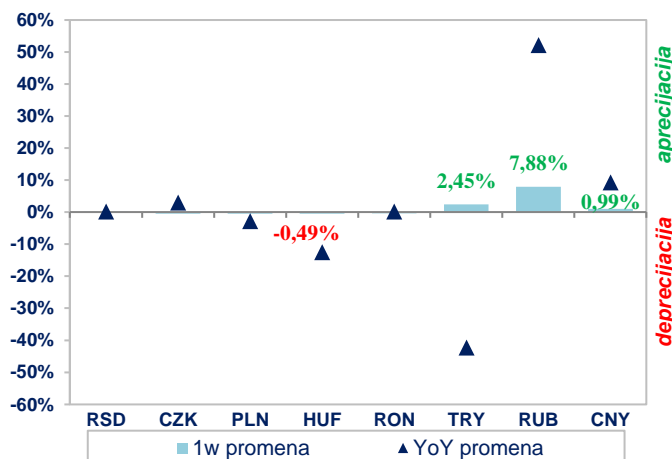
U Kini su stope *1Y* i *5Y LPR* zadržane na nepromenjenom nivou od 3,65% i 4,30%, respektivno, pri čemu je ova odluka očekivana od strane tržišnih učesnika. Ekonomija Kine u avgustu je pokazala znake oporavka usled vladinih podsticaja, iako su izgledi za rast i dalje neizvesni kada se uzmu u obzir trenutni pad tržišta nekretnina i dalji razvoj epidemije virusa korona.

Član Monetarnog odbora Centralne banke Poljske Ludvik Kotecki istakao je da postoji mogućnost da će Banka napraviti pauzu u procesu pooštavanja monetarne politike, kako bi se sačekala odluka povodom produženja važenja mera za suzbijanje inflacije, koje bi trebalo da budu donete u januaru sledeće godine.

Centralna banka Mađarske zadržala je stopu na jednonedeljne depozite na nepromenjenom nivou od 11,75% (nivo jednak referentnoj kamatnoj stopi), što je očekivano od strane tržišnih učesnika.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,600	5,0	417,0
Češka (2032)	4,897	35,6	295,8
Poljska (2032)	6,419	32,1	439,6
Mađarska (2032)	9,249	1,2	616,0
Rumunija (2032)	8,293	19,4	440,2
Turska (2031)	11,320	15,0	-598,0
Rusija (2031)	15,985*	0,0	925,5
Kina (2032)	2,676	0,2	-18,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Reuters*) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je zabeležila pad od 1,61% i kretala se u rasponu od 1.646,31 do 1.674,12 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

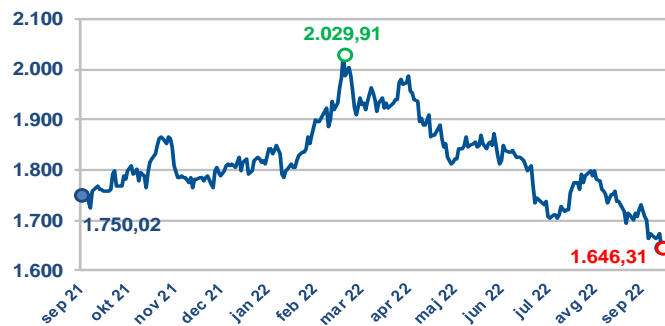
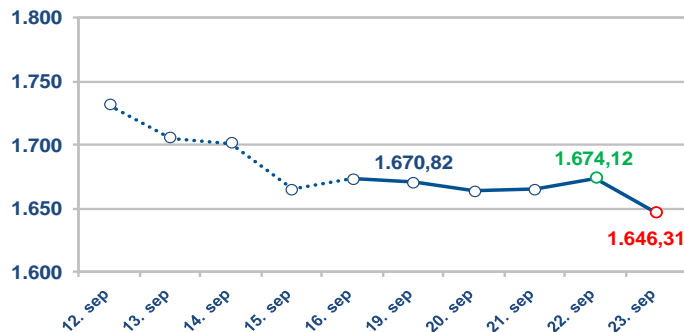
Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: pozicioniranje investitora u uslovima očekivanja daljeg agresivnog pooštavanja monetarnih politika centralnih banaka širom sveta radi zaustavljanja inflacije; jačanje vrednosti dolara, viši nivoi stopa prinosa na državne obveznice SAD, kao i smanjena privlačnost investiranja u zlato s nultom stopom prinosa i uz najniže nivoe cene zlata od aprila 2020.

Cena zlata zabeležila pad od 1,61% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.646,31 dolar po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: zabrinjavajuće prognoze MMF-a i Svetske banke o usporavanju globalne ekonomije i mogućoj pojavi recesije; ograničena ponuda plemenitih metala početkom nedelje zbog obustavljene trgovine na *LBMA* na dan sahrane kraljice Elizabete, kao i podaci carinske uprave Švajcarske o uvozu ruskog zlata (reč je o pošiljkama ruskog metala iz Velike Britanije koji ne podleže zabrani uvoza jer su poluge izvezene iz zemlje pre 4. avgusta), koji je na najvišem nivou u prethodne više od dve godine, radi pretapanja u švajcarskim rafinerijama najverovatnije radi kasnije lakše prodaje.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa *brent* od 6,44%, koja se kretala u rasponu od 85,69 do 90,99 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

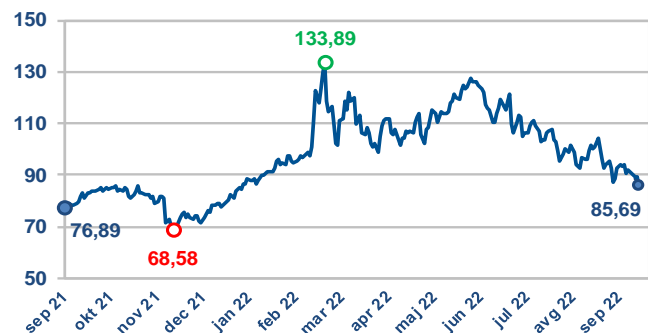
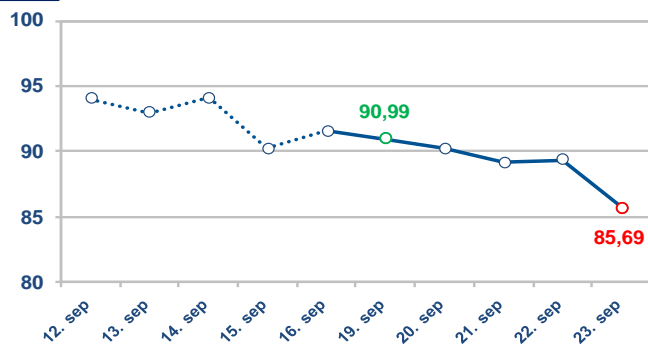
Na pad cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: smanjena tražnja za naftom usled rizika od globalne recesije; veći izvoz goriva iz Kine zbog usporenog privrednog rasta i slabe domaće potrošnje; plan Kuvajta da poveća proizvodnju i nastavak izvoza nafte iz iračke luke Basra nakon incidenta sa izlivanjem; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o povećanju zaliha sirove nafte u SAD; jačanje vrednosti dolara, što naftu čini skupljom za većinu kupaca, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 6,44% i na kraju posmatranog perioda iznosila 85,69 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: zabrinutost oko smanjenja snabdevanja naftom i plinom nakon najave delimične vojne mobilizacije u Rusiji; spremnost kupaca iz EU da plate više za dizel iz Rusije zbog niskog nivoa zaliha pred zimu i moguće globalne nestašice goriva; odluka Kine da ublaži ograničenja u borbi protiv virusa korona u glavnom gradu kineske provincije Sečuan; zastoj u realizaciji proizvodnih ciljeva *OPEC*-a, što vodi ograničenoj ponudi nafte na tržištu, kao i smanjene šanse zaključenja novog nuklearnog sporazuma između SAD i Irana.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.